

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van het publiek, dat op den 24 Augustus aanstaande, de heugelijke Jaardag van Zijne Majesteit den Koning, des namiddags precies te twee uren, van Stadswege zal worden Verharddraafd, tot Prijs: een volledig WAGENGEREIDE voor TWEE PAARDEN, rijkelijk met ZILVER gemonteerd, en tot Premie: een fraai PIKEURS HOOFDSTEL met een Paar ZILVEREN SPOREN; zullende op deze Harddraverij worden toegelaten alle Paarden, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn. De Aantekening en Keuring der Paarden zal plaats hebben bij het Raadhuis, des morgens om negen uren.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

De STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Stad Groningen berigt bij deze degenen, die staan naar den vacerenden Post van *Fransche Kustschoolhouderesse* voor jonge Juffrouwen te dezer Stede, dat het Vergelijkend Examen plaats zal hebben op het Stadhuis te Groningen, op Woensdag den 6 September aanstaande, des morgens te 10 uren.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie:

R. LOHMAN.

De COMMISSIE tot het examineren der leerlingen voor de Latijnsche scholen zal daartoe vaceren op Maandag den 21 Augustus 1826, des voormiddags te tien uren, in een der vertrekken van het Raadhuis. Zij, die tot voornoemde scholen wenschen toegelaten te worden, moeten vóór of uiterlijk op Zaterdag den 19 Augustus een eigenhandig schriftelijk verzoek daartoe, houdende tevens opgave van hunne woonplaats, en met bijvoeging van bewijs, dat het school- of onderwijsgeld door hen aan hunnen laatsten onderwijzer betaald is, en dat zij de koepokinenting met voldoende gevolg ondergaan hebben, indienen bij den ondergeteekenden Secretaris der Commissie.

J. P. A. WINTGENS.

R U S S L A N D.

PETERSBURG den 18 Julij.

De Russische regering heeft in druk doen uitgeven het rapport der commissie, door den Keizer den 29 December 1825 benoemd, om onderzoek te doen naar de zamenzwering, welke zich in dat jaar geopenbaard heeft. (Plaatsgebrek heeft ons tot nu toe verhinderd dit stuk mede te deelen). De oorsprong dezer zamenzwering wordt daarbij aldus opgegeven: Sinds het jaar 1816 kwam bij eenige jonge lieden, die na de veldtogten van 1813, 1814 en 1815 van buiten 'slands terugkeerden en de staatkundige strekking der alstoen in Duitschland bestaande geheime genootschappen hadden leeren kennen, het denkbeeld op, om dergelijke genootschappen in Rusland op te rigten. De eersten, die zich deze gedachte mededeelden, waren Alexander Mouravieff (thans kolonel op wachtgeld, die zich eerst voorstelde, dit geheim genootschap in den schoot van eenige vrijmetselaarsloge te doen opnemen), de kapitein Nikita Mouravieff en de kolonel prins Troubetzkoy. Hunne beweegredenen was, volgens getuigenis van Alexander Mouravieff, eene kwalijk begrepene liefde tot het vaderland, welke de aandrifft eener onrustige eerezucht voor hen verborg. Zij gevoelden toen niet, gelijk zij bij al hunne verhooren toestemmen, dat de middelen, welke zij bezigden, hun tot geenerlei doel van wezenlijk nut konden leiden, dat het bestaan van een zoodanig genootschap strijdig met de wetten en de openbare zedelijkheid was, dat hetzelfde vroeg of laat, en misschien tegen den wensch van deszelfs leden, misdaden moest ten gevolge hebben, die hunnen ondergang en onheilen voor den Staat zouden na zich slepen. In Februarij 1817 werd, onder medewerking bijzonder van den kolonel Pestel, allereerst een genootschap, onder den naam van: *Vereeniging tot Heil, of der ware en trouwe kinderen des Vaderlands*, opgericht. Van den beginne af aan was het doel van dit genootschap de verandering der instellingen van het Keizerrijk. De eed, welke bij dit genootschap moest afgelegd worden, had ten grondslag eene blinde gehoorzaamheid en het gebruik der geweldigste, der schrikkelijkste middelen, dolken, vergift, enz. Dit genootschap had een wankelend bestaan en kreeg eene nieuwe inrigting, met den naam van *Vereeniging tot algemeen welzijn*, volgens een reglement door Alexander en Michiel Mouravieff, den prins Serge Troubetzkoy en Pieter Koloschine opgesteld. Uit de voornaamste denkbeelden en uit den stijl zelfs bespeurt men navolging van en grootendeels vertaling uit het Hoogduitsch. De bestiering van dit genootschap, hetwelk zich uitbreidde, bleef in handen der eerste stichters of leden. Het openlijk erkende doel van dit genootschap was: 1.) de bevordering van weldadigheid; 2.) de verstandelijke en zedelijke opleiding, de verbreiding van verlichting, de oprigting van scholen; 3.) het gadeslaan van het gedrag der regtbanken en het bekend maken van slechte ambtenaren; 4.) de studie van de staatshuishoudkunde. Hieraan was, volgens het rapport, het eerste gedeelte van het reglement toegewijd. Het tweede gedeelte kwam niet tot stand; het ontwerp daarvan werd in 1822 verbrand. De stichters hadden geheel andere oogmerken, dan bij het eerste gedeelte van het reglement, dat voor de aankomelingen geschikt was, opgegeven waren. Zij bedoelden eene staatsverandering; doch waren het niet eens over de nieuwe inrigting. Sommigen wilden eene gematigde monarchie, anderen eene republiek, en deze hadden de overhand. Geschillen en onvastigheid brachten te weeg, dat in Februarij het genootschap schijnbaar ontbonden, en het reglement van *Vereeniging tot algemeen welzijn* aan de vlammen opgeofferd werd. De ingewijden in de geheimen bleven niet te min verbonden. Er werd eene nieuwe inrigting aan het genootschap gegeven. Van de *Vereeniging van het Noorden* was Petersburg, en van de *Vereeniging van het Zuiden*, Moskou de hoofdplaats. Toen werden er ontwerpen van Constitutien opgesteld, het eene door Nikita Mouravieff, waarbij men eenen Monarch, maar zeer beperkt, op de wijze van den president der *Vereenigde Staten*, toeliet; het andere door Pestel, geheel republikeinsch.

Het rapport toont aan, dat de zamenzweersders gedurende verscheidene jaren tusschen allerlei plannen hebben gedobberd, en dat gedurig aanslagen zijn beaamd, dan eens om Keizer Alexander, dan om alle mannelijke leden van het Keizerlijke huis, dan weder om de geheele Keizerlijke familie te vermoorden; ontwerpen, welke echter altijd in de geboorte zijn gestikt, en ook niet eene enkele reis van pogingen ter uitvoering zijn gevolgd.

In 1823 stelde zich met het Russische genootschap in betrekking dat der *Vereenigde Slavoniërs*, en het doel der zamenzweersders was nu niet minder, dan om de volgende landen tot een republikeinsch bondgenootschap te maken, zonder verkorting echter van elks onafhankelijkheid, te weten: Rusland, Polen, Boheme, Moravie, Dalmatie, Croatie, Hongarije, met Zevenbergen, Servie, Moldavie en Wallachije. De *Vereenigde Slavoniërs* waren 36 man sterk. Zij werden later bij het Russische genootschap ingesmolten, om zich alleen met Rusland, (en daaraan had men waarlijk vooreerst ook genoeg!) te bemoeijen.

In Polen bestond mede een geheim genootschap, dat ten doel had om Polen onafhankelijk te maken. Hetzelve kwam ook met het Russische genootschap in betrekking; doch de vriendschap tusschen die beiden bleef slaauw.

In 1825 werd eindelijk door de zamenzweersders besloten, dat men in 1826 de gemaakte plannen stellig zou uitvoeren, waartoe met den moord van Keizer Alexander zou begonnen worden.

In Junij 1825 had Keizer Alexander eenig berigt van de zamenzwering ontvangen, door eenen onder-officier bij het derde regement lanciers, Scherwood genaamd. Hij vernam van denzelfden, dat bij de 1ste en 2de armee lieden waren, die de onoverwerping van de gevestigde orde zochten en tot geheime genootschappen behoorden. Vervolgens heeft ook de luitenant-generaal graaf de Witt ontdekkingen van het komplot gedaan, door middel van eenen agent, die veinsde in de zamenzwering deel te nemen. Hetgeen hij vernomen had maakte hij te Taganrog aan Keizer Alexander bekend. Dan liet schijnt, dat beide deze ontdekkingen min bepaald waren. Eerst door de openbaringen van kapitein Mayboda, die zelve lid van het geheime genootschap was, vernam men deszelfs ge-

heele bestaan en alle deszelfs plannen. Hierop volgde de gevangenneming van den kolonel Pestel, hoofd der afdeeling van het Zuiden, waarvan Moskou het middelpunt was.

Bij de afdeeling van het Noorden, waarvan Petersburg de hoofdplaats was, werd men in het laatz van 1825 zeer werkzaam, nadat Ryleieff den prins Serge Troubetzkoy in het hoofdbestuur vervangen had.

Den 9 December 1825 vernam men hier, dat Keizer Alexander overleden was. De grootvorst Konstantijn werd terstond als Keizer uitgeroepen. Zulks werd door de zamenzweersders als eene teleurstelling aangemerkt. Een hunner, de luitenant-kolonel Batenkoff, riep uit: *de gelegenheid, welke ons ontsnapt is, zal in 50 jaren niet wederkeeren. Zoo er goede koppen in den staatsraad geweest waren, zou Rusland heden tevens den eed aan den nieuwen Souverein en op nieuwe wetten afgelegd hebben. Thans is alles onherroepelijk voor ons verloren.* Men zag de ontbinding van het genootschap te gemoet. In dezelfde zitting, waarin Batenkoff zich zoo liet hooren, zeide hij, terwijl hij van den aan den grootvorst Konstantijn afgelegden eed sprak: *„wat is het gemakkelijk in Rusland eene verandering te bewerken! Men heeft slechts eenige gedrukte Ukazen van den senaat te verspreiden. Maar aan Rusland past geene andere regering, dan de Monarchie. Alleen de gebeden bij de mis (de gebeden voor de Keizerlijke familie) maken er de republiek onmogelijk. De beperkte Monarchie is noodzakelijk, al was het slechts voor den overgang.”* Op de aanmerking, dat een veroveraar als Monarch altijd een bepaald gezag in volstreckte magt zou kunnen veranderen, antwoordde hij: *„dit kan men verhelpen. Waarom mannen op den troon geroepen: hebben wij geene twee Keizerinnen en verscheidene grootvorstinnen?”*

Het denkbeeld der ontbinding van het genootschap werd verlaten, toen de zamenzweersders de tijding vernamen, dat de grootvorst Konstantijn in zijn besluit volhardde om de kroon niet te aanvaarden. Dit verlevendigde hunne hoop. Zij vleiden zich een gedeelte der troepen en van het volk te misleiden, door hun diets te maken, dat de grootvorst Konstantijn geen afstand van den troon had gedaan, en hen zoo doende in opstand te brengen. De prins Troubetzkoy werd nu tot volstrekt opperhoofd of dictator benoemd.

Men kwam omtrent het volgende overeen:

1.) Na de werking van het bestaande gouvernement gestuit te hebben, eene provisionele regering daartstellen, welke in de provincien de oprigting van kamers ter verkiezing van afgevaardigden zou bevelen hebben.

2.) De daartelling van twee wetgevende kamers bevorderen, waarvan de eene, de eerste kamer, uit voor hun leven benoemde leden moest zamengesteld zijn.

3.) Om ter uitvoering van die voornemens te doen dienen de troepen, die zouden weigeren den eed aan Keizer Nicolaas af te leggen. Men zou buitensporigheden van hunne zijde voorkomen, maar hun getal trachten te vermeerdere.

Later moest, om aan de grondwettige monarchie waarborgen te geven, overgegaan worden: tot de oprigting van provinciale kamers, die even zoo vele plaatselijke wegevingen zouden geweest zijn; — tot verandering der militaire kolonien in eene burger-wapening; — tot de overgave der citadel van Petersburg aan de municipaliteit; citadel, welke Batenkoff daarom *het Palladium der Russische vrijheid* noemde, en waar ook de municipaliteit en de burgerwacht moest geplaatst worden; — tot het afkondigen der onafhankelijkheid der universiteiten van Moskou, Dorpat en Wilna.

Na de ontwikkeling van dit plan, deed Batenkoff den prins Troubetzkoy opmerken, dat zoo alle troepen weigerden eed te doen, en de grootvorst Konstantijn in dit geval besloot naar Petersburg te komen, de benaemde verandering onuitvoerlijk zou wezen; dat de zamenzweersders zich derhalve liever verdeelen, de eene den grootvorst Konstantijn tot Keizer uitroepen, de andere zich voor den grootvorst Nicolaas verklaren moesten. Zoo de schaal naar den eersten oversloeg, moest, volgens hem, een van beiden gebeuren: of de grootvorst Nicolaas zou in de verandering van het Russische staatsgestel en in de oprigting eener provisionele regering toestemmen, of wel hij zou zijne troonsbeklimming uitsstellen, en dan zouden de zamenzweersders, met verklaring dat dit uitstel een afstand was, den erf-grootvorst, Alexander, tot Keizer uitroepen.

De prins Troubetzkoy antwoordde, dat men waarschijnlijk slechts een klein getal troepen zou kunnen bijeenbrengen, en dat niemand van de staf-officiëren deel in de onderneming zou willen nemen. In dit geval moet men er niet meer aan denken, hernam Batenkoff.

De zamenzweersders bleven wankelbaar omtrent verscheiden punten. Batenkoff had het vermoeden, dat de eed door den grootvorst Nicolaas aan Konstantijn afgelegd, als een afstand van den troon zou worden beschouwd, en dat men misschien, naar hetgeen hij van Ryleieff verstaan had, bij de uitbarsting van den opstand, den grootvorst Nicolaas het leven zou benemen. Vervolgens was het plan van Batenkoff, om, indien de Keizer de gestelde voorwaarden aannam, zich onder zijne banieren te scharen; dan zou hij naar geen provisioneel gouvernement gestreefd hebben.

Den 24 December 1825 werd er ten huize van Ryleieff te Petersburg afspraak door de zamenzweersders gemaakt, volgens getuigenis van een lid des genootschaps, den baron van Steinheil.

In den avond van den volgende dag kwam men op nieuw bijeen. Men sprak toen van het vermoorden der geheele Keizerlijke familie. In allen gevalle werd de dood van den grootvorst Nicolaas als volstrekt noodzakelijk beschouwd, door den prins Obolensky en anderen. Het leven van den jongen groot-herzog Alexander moest, volgens het verlangen van den dictator, den prins Troubetzkoy, gespaard worden, om hem tot Keizer uit te roepen. Eenige zamenzweersders gaven den raad, om zich tot de gevangenneming der Keizerlijke familie te bepalen. Steinheil haalde tot voorbeeld aan, de omwenteling van 1809 in Zweden.

Men wist, dat den volgende dag (26 December) het manifest van Keizer Nicolaas zou verschijnen. Verscheidene zamenzweersders namen op zich, om een gedeelte der troepen in den morgen van dien dag tot oproer te verwekken, en deden zulks ook werkelijk. De gebeurtenissen van dien dag zijn bekend en behoeven dus niet op nieuw verhaald te worden. Als eene merkwaardige bijzonderheid blijft alleen nog over te melden, dat de voornaamste zamenzweersders zich op dien bloedigen dag hebben schuil gehouden. De dictator, prins Troubetzkoy, in plaats van vooraan te treden, kwam haastig bij den algemeenen staf, om den eed aan Keizer Nicolaas af te leggen. Hij liep vervolgens den geheelen dag van huis tot huis, en ging eindelijk den nacht doorbrengen bij den minister van Oostenrijk, den schoonbroeder zijner vrouw. Van daar werd hij, op last des Keizers, opgeëischt en naar de gevangenis gebracht.

Van tijd tot tijd zijn de meeste zamenzweersders gevat. De zamenzweersders staan nu geoordeeld te worden door eene regtbank, welke daartoe door den Keizer opzettelijk is ingesteld.

Van den 28sten. Het hoog-geregtshof, hetwelk door Z. M. den Keizer aangesteld was, om vonnis te vellen in de zaak der zamenzwering, heeft dezer dagen de haar opgedragene taak ten einde gebracht, en deswegens den Keizer een rapport aangeboden.

Uit dit rapport blijkt, dat de commissie, bij het onderzoek van deze gewigtige aangelegenheid, heeft bevonden, dat de 121 aangeklaagde personen schuldig waren aan drie soorten van misdaden: 1°. een complot van Keizers-moord; 2°. het instellen van geheime genootschappen, ten einde eenen algemeenen opstand te bevorderen en 3°. medeplichtigheid aan eenen militairen opstand; — dat voorts, ter bepaling van de meerdere of mindere schuld der aangeklaagden, de zoodanige, welke onder de eerste categorie begrepen waren, behoorden te worden verdeeld in tien klassen; die der tweede in zeven, en die der derde weder in tien klassen.

Na het bepalen van deze beginselen heeft het hof nauwkeurig gelet op de erkentissen der aangeklaagden, de bewijzen van elders bijgebragt, en de verzachtende omstandigheden, welke ten hunnen voordeele pleideden; — en bij

meerderheid van stemmen begrepen, dat men, ten aanzien der strafbepaling, door het vereenigen van onderscheidene graden van schuld, de veroordeelden behoorde te verdeelen in negen klassen; en heeft daarover de volgende uitspraak gedaan: 1.) vijf personen, zijnde de allermisdadigsten, zouden worden gevierendeeld. Dit waren de kolonel Pestel, de tweede luitenant Rjtleief (die, na de schijnbare oplossing der eerste geheime genootschappen, aan het hoofd zijn gebleven van die van het Noorden en het Zuiden), de luitenant-kolonel Serge Monavief Apostol (die in persoon deel genomen heeft aan een militair opstand), de tweede luitenant Bestoujeff-Rumine (die zich zelfven heeft aangeboden, om Keizer Alexander en Keizer Nicolaas te vermoorden en het complot heeft gevormd, om verscheidene provincien van het Rijk af te zonderen) en de luitenant Kachovskij (welke heeft aangenomen, om Keizer Nicolaas neder te schieten, en die den generaal Miloradovitch heeft vermoord). 2.) Een- en-dertig personen zouden worden onthoofd. Dit waren de kolonel prins Troubetzkoy, die zich tot opperhoofd en bestuurder van den militair opstand had laten benoemen; voorts 1 staatsraad, 1 generaal-majoor, 3 kolonels, 2 luitenant-kolonels, 1 majoor, 6 kapiteins, 5 luitenants, 6 tweede luitenants, 3 vaandrags, 2 collegie-assessoren, onder welke Kuchelbecker, die den grootvorst Michiel bij den opstand heeft willen vermoorden. Drie van de opgenoemden voerden den titel van prins. 3.) Zeventien personen waren veroordeeld tot den burgerlijken dood en tot altdurende dwang-arbeid. Hiertoe behoorden 1 kolonel, 2 luitenant-kolonels, 2 kapitein-luitenants, 3 kapiteins, 1 chirurgijn-majoor, 5 luitenants, 1 tweede luitenant en 2 vaandrags. 4.) Twee personen tot altdurende dwang-arbeid. Dit waren de luitenant-kolonel baron Steinhil en de luitenant-kolonel Batenkoff. 5.) Acht-en-dertig personen tot dwang-arbeid voor eenen bepaalden tijd en altdurende verbanning naar Siberie. Hiertoe behoorden 1 generaal-majoor, 6 kolonels, 3 luitenant-kolonels, 1 majoor, 5 kapiteins, 8 luitenants, 3 tweede luitenants, 7 vaandrags, 2 collegie-secretarissen en 1 edelman zonder bediening. Een van de opgenoemden voerde den titel van prins. 6.) Vijftien personen tot altdurende verbanning naar Siberie, na voorsgaande degradatie en ontneming van adeldom. Hiertoe behoorden 1 staatsraad, 1 kolonel, 1 majoor, 3 kapiteins, 4 luitenants, 3 tweede luitenants en 1 kamer-edelman. Twee onder dezelve voerden den titel van prins. 7.) De tweede luitenant graaf Konovnitsyne, de kapitein Orjitsky en de tweede luitenant Kojevnikoff tot uitbanning voor altijd naar Siberie, na voorsgaande degradatie en ontneming van adeldom. 8.) De kapitein Poustchine tot degradatie en om als eenvoudig soldaat te dienen, met vooruitzicht van bevordering, gelijk ook nog 8 anderen, namelijk 3 scheeps-luitenants, 1 luitenant, 2 vaandrags en 2 tweede luitenants. Deze allen zijn door kunstgrepen verleid geworden om een dadelijk aandeel aan den opstand te nemen, hebben van het geheim genootschap kennis gehad, of daartoe behoord, zonder het doel daarvan echter volledig te kennen.

Op dit rapport heeft de Keizer eene ukase uitgevaardigd, waarbij Z. M. de regmatigheid van de strafbepalingen en derzelver toepassing erkent, maar, uit een gevoel van goedertierenheid, aan verscheidene der veroordeelden, voorkomende in den tweeden en verdere rangen van deze strafbepalingen, vermindering van straf verleent. Op deze wijze heeft Z. M. aan de 31 ter dood veroordeelden het leven geschenken. Zij blijven, met uitzondering van zes, veroordeeld tot altdurende dwang-arbeid, na vooraf van alle waardigheid en adeldom beroofd te zijn. Zes van hen zullen slechts de straf van twintig jaren dwang-arbeid ondergaan en vervolgens naar Siberie verbannen worden. Daartoe behoort de collegie-assessor Kuchelbecker, ingevolge voorspraak van den grootvorst Michiel. Aan het meerendeel der andere veroordeelden heeft Z. M. op gelijke wijze vermindering van straf toegezegd. Aan die van den derden rang, die tot den burgerlijken dood (om met het hoofd op het blok gelegd te worden) en tot altdurende dwang-arbeid veroordeeld waren, zullen twee alleen altdurende dwang-arbeid ondergaan, veertien anderen slechts gedurende twintig jaren, en een gedurende vijftien jaren; zullende deze laatste vervolgens naar Siberie verbannen worden. Die van den vierden rang zullen twintig jaren dwang-arbeid ondergaan en vervolgens naar Siberie verbannen worden, gelijk die van den vijfden rang, na twaalf, tien, vijf en twee jaren dwang-arbeid.

Het lot der hoofdschuldigen, die veroordeeld waren om gevierendeeld te worden, heeft de Keizer nader aan het gerechtshof overgelaten. Bij een nader vonnis, zijn dezelve veroordeeld om opgehangen te worden. Den 25 Julij, des morgens tusschen 4 en 5 uren, hebben zij hunne straf ondergaan, op een der buitenwerken der citadel van Petersburg. Alle de tot degradatie veroordeelden hadden, onmiddellijk voor de executie der anderen, deze straf op het glacijs der citadel ondergaan.

Ingevolge verlangen des Keizers, is er, op de plaats zelve van den opstand, een zoenoffer gedaan, wegens het bloed dat voor zeven maanden in de verdediging van Godsdienst, troon en vaderland is gestort. In de openbare aankondiging daarvan, zegt de Keizer wijders onder anderen het volgende: „De treurige gebeurtenissen, welke de inwendige rust van Rusland hebben geschokt, zijn voorbij, voor altijd voorbij, gelijk wij van de Goddelijke barmhertigheid derven hopen. In de onnaspeurlijke wegen des Almachtigen, die uit rampen heil doet ontspruiten, kunnen diezelfde gebeurtenissen nog het algemeene welzijn keeren.

„Mogten vaders nu al hunne aandacht op de zedelijke opvoeding hunner kinderen vestigen! Het is niet aan de vordering der beschaving, maar aan de ijdelheid, aan het gebrek aan een goed onderrigt, dat men deze losbandigheid van denkbeelden, deze halve kennis, deze zucht tot theorien en staatkundige woelingen moet toeschrijven; welke beginnen, met de zedelijkheid aan te tasten, en eindigen, met dezelve te verderven. Vergeefs beoogt het bestuur het goede, indien het huisselijk onderwijs deszelfs inzichten niet ondersteunt.

„In dat opzigt moet de adel, het bolwerk van den troon, de eer der natie, ten voorbeeld strekken; — zijne zorg in dat opzigt zal onze hoogste goedkeuring wegdagen. Voor den adel zijn in ons vaderland alle wegen voor eer en openbare dienelingen geopend. Het regterlijke, militaire en burgerlijke elschen bekwaame dienaren; alles hangt af van zijne keuze.

„Dat alle klassen der burgeren hetzelfde vertrouwen in de regering stellen. Daar, waar de liefde voor den vorst eene behoefte en een erfelijk gevoel opleveren; waar de kracht der administratie zich aan de nationaliteit der wet verbindt, zullen de pogingen der kwaadwilligen vruchteloos zijn, en ten laatste door de wet en de algemeene verontwaardiging vernietigd worden. Bij een zoodanig bestuur mag een ieder op duurzaamheid, op zekerheid voor personen en goederen, op rust voor het tegenwoordige en op heil voor de toekomst rekenen. — Het is niet door roekelooze ondernemingen, maar het is van hoogerhand en bij trappen, dat verbeteringen worden ingevoerd en misbruiken worden afgeschaft. In dien zin zullen alle redelijke wenschen ter verbetering, ter bevestiging der wet, tot verbreiding der verlichting, of bevordering der nijverheid, ons op een wettige wijze medegedeeld, dankbaar door ons in aanmerking worden genomen, daar wij geen ander oogmerk hebben, dan de hoogste welvaart en roem, voor welke het vaderland, naar het bestel der Voorzienigheid, vatbaar is.

„Bij dezen wensch, in welken alle onze onderdanen deelen, houden wij ons ook bezig met die gezinnen, welke de misdaad van derzelver leden heeft beroofd. Wij verzekeren hun, dat, in onze oogden, de banden der bloedverwantschap wel den roem, maar geenszins de schande der voorouderen overbrengen, en dat degenen, welke daaruit een middel tot verwilt zoude willen afleiden, de menschelijke wetten, zoo wel als de voorschriften van onzen Godsdienst, zoude overtreden.

De afkondiging van dit manifest is door een salvo van 101 kanonschoten gevolgd.

— De Keizer heeft den generaal Diebitsch zijne bijzondere tevredenheid en zijne dankbaarheid betuigd voor de onvermoeide zorg, welke hij heeft aangewend, om de uitbarsting van de zamenzwering bij de tweede armee, op de Turksche grenzen, te verhoeden.

— De Keizer en Keizerin hebben de reis naar Moskou aangenomen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT den 8 Augustus.

Met brieven uit Konstantinopel, van den 10 Julij verneemt men, dat de Sultan voortgaat met het nemen van zoodanige maatregelen, als hij geraden oordeelt, om de partij der Janitsaren eens vooral te onderdrukken. Deze maatregelen zijn voorzeker zeer bloedig, want het afmaken van degenen, welke slechts als verdacht worden aangemerkt van eenmaal de voormalige verordeningen te hebben aangekleefd, en het omverre halen van derzelver woningen, gaat dag en nacht zijnen gang. Men wist reeds in Konstantinopel, dat niet alleen de Janitsaren van Adrianopel, maar ook die van Salonichi en van Smirna, zich aan de bevelen des Sultans hadden onderworpen.

De Oostenrijksche bladen behelzen almede berichten uit Konstantinopel, tot den 10 Julij, in welke het gezag des Sultans steeds als alleziens zegepraalend wordt voorgedragen. Volgens deze berichten zouden de Jamacks reeds door andere troepen in de kas-

teelen van den Bosphorus zijn vervangen. De Sultan had niet geschroomd, den voormaligen Reis-efendi te verbannen, om dat hij een voortvlugtigen officier der Janitsaren had geherbergd. — Intusschen was den vaan van den Profeet nog niet ingetrokken, en bleef de Sultan met zijne ministers voor het Serail gekampeerd. Een smaldeel der vloot van den Kapitein-pacha, uit 25 oorlogschepen bestaande, heeft den 4 Julij de Dardanellen verlaten, en ook deze omstandigheid schijnt een blijk op te leveren, dat de Sultan de toekomst tamelijk rustig te gemoet ziet. — Volgens de Oostenrijkers zoude die afdeeling het op Samos gemunt hebben, en aldaar eenen geringen tegenstand verwachten; wat daarvan is, zal nader blijken. [Ook in Fransche ministeriële papieren leest men tijdingen van den 10 Julij, uit Konstantinopel, in welke wordt verzekerd, dat deze hoofdstad eene diepe rust geniet. — Van de 2600 Jamacks, die niet vaardig waren in het aanleeren van den nieuwen wapenhandel, zijn weinigen onder de nieuwe troepen gestoken; de meesten naar Azie verbannen, en de overigen, die men mistrouwde, voorzichtigheidshalve geworgd.]

Van den 9den. Men heeft heden berichten uit Konstantinopel, van den 11 Julij. De strenge maatregelen tot invoering der hervormingen zijn nog verder uitgebreid. Voor eene commissie van zuivering, uit Imans zamengesteld, moeten zich alle gilden verantwoorden en de medepligtigen aan de jongste onlusten uitleveren. Ook moet ieder, die zijn onderhoud niet aantoonen kan, borgtogt stellen, of hij wordt naar Azie verbannen; terwijl de verdachten worden ter dood gebragt. De meeste gilden waren vroeger in de orta's der Janitsaren opgenomen. Tot de overige maatregelen van politie behoort, dat na zonnen ondergang geen dienstbode of slaaf meer op straat mag verschijnen, en dat de nachtelijke verlichting der hoofdstad, waardoor sedert het uitbreken van den opstand, Konstantinopel, van Pera af gezien, eene vuurzee geleek, ophouden zal. Talloze hoopvolks drongen elken avond op de straten, om dit zeldzame schouwspel te zien en vermeerderden daardoor de wanorde. In weerwil dezer gestrengheid, is echter dezer dagen weder een komplot ontdekt geworden, hetwelk in de plaats der Janitsaren bij de Europese gezanten verordende soldaten der nieuwe militie gesmeed hadden, en hetwelk niets minder bedoelde, dan de hoofdstad in brand te steken. De schuldigen werden bij den Sardinischen gezant gevat en zijn reeds ter dood gebragt. — Van de Jamacks, die 4000 man sterk waren, zijn er reeds 1200 deels omgebragt, deels verbannen. — Groot opzien baart bij de Franken, dat de Sultan besloten heeft, eenen bijzonderen Pacha voor Pera aan te stellen. — In de firman van den Grooten Heer, wegens de ontbinding der Janitsaren, wordt woordelijk gezegd: „dat Z. H. bij de nieuwe inrigting der troepen voornamelijk ten doel heeft, in de toekomst allen buitenlandschen invloed standvastig af te weren,” waardoor de vooruitziende plannen van den Divan, in opzigt tot Europa, merkbaar genoeg worden. De oprigting van de geregelde armee gaat snel voorwaarts, en reeds den 29 Junij trok een nieuw korps van ongeveer 500 man door Pera, tot verbazing van alle Franken, en waarschijnlijk op bevel des Sultans.

— Uit Triest wordt, den 29 Julij, het volgende geschreven:

„Door de pakboot uit Korfu, van den 14 Julij, heeft men eindelijk tijding ontvangen van de aankomst van lord Cochrane, met eene aanmerkelijke magt in den Archipel. Bij den Engelschen consul alhier is daarvan officieel berigt ontvangen, en brieven uit Korfu verzekeren, dat er groote ontsteltenis onder de Egyptenaren in Patras heerscht. Intusschen zou, volgens een alhier verspreid gerucht, de commodore Hamilton van lord Cochrane de belofte afgevorderd hebben, van niets vijandelijks tegen de Ottomannische vloot te ondernemen. Dit wordt echter door anderen in twijfel getrokken, die veel meer gewichtige gebeurtenissen te gemoet zien.”

EMDEN den 30 Julij.

Onze maatschappij tot de haringvisserij heeft dit jaar wederom 26 buizen en 3 jagers tot de vangst uitgerust en naar zee gezonden; de eerste haringen zijn ook reeds te Hamburg en Eindhoven aangekomen; zijn vet en schoon, doch, naar men verneemt, is de vangst tot heden toe niet overvloedig geweest, verminkt aan de Schotsche kust wederom zeer vele noordkapers (een naar de walvisch gelijkende groote roofvisch), benevens vele haaijen verschenen zijn, die de haringen verjagen en schuw maken. Dit kwaad heeft reeds eenige jaren voortgeduurd, van daar dan ook de geringe vangst. Welke, gedurende de jaren 1790 tot 1804, bragten de buizen, door elkander gerekend, in de twee tijden 35 à 40 lasten haring mede; sedert eenige jaren echter brengen de buizen slechts 6 à 7 lasten te huis. Het is te wenschen, dat de Engelschen en Hollanders op de noordkapers en haaijen jagt zullen maken, naardien zij goeden traan opleveren en die ondiere op deze wijs van die kust verdreven worden. Bij de zoo geringe haringvangst kan geene kompagnie blijven bestaan, aangezien de kosten tot de uitrusting der schepen, bezoldiging der manschap, enz., aanmerkelijk zijn, en voor elke buis 7 à 8000 Hollandsche guldens beloopt.

GROOTBRITANNIJE.

LONDEN den 7 Augustus.

Er wordt alhier een verzoekschrift geteekend aan den Lord-Maire, ten einde eene algemeene vergadering der Liverij te beleggen, om te raadplegen over het aanbieden van een adres aan den Koning en daarin Zijne Majesteit te smeeken, van, zoo spoedig mogelijk, het Parlement op te roepen en maatregelen te doen nemen, om in den nood des lands te voorzien, de graanwetten en alle inkomende regten of belastingen op koren en meel af te schaffen.

Te New-York is op eene publieke vergadering besloten van een der grootste schepen met meel naar Liverpool te zenden, om aan de behoeftige werklieden van Manchester uitgedield te worden.

Van den 9den. Men verzekert, dat een Russisch fregat uit Petersburg aan het huis Rothschild alhier afgezonden is met 300.000 p. st. in goud, bestemd om te voldoen aan de bepalingen der hier te lande voor Rusland gedane leeningen. Ook is reeds werkelijk de betaling der renten op die leeningen, verschijnende den 1 September aanstaande, door het huis Rothschild aangekondigd.

— Men heeft hier de couranten van Lissabon, van den 30 Julij, waarin men eene menigte adressen vindt van getrouwheid aan de jonge Koningin, door de kolonelen van verschillende regementen ingezonden, alsmede het formulier van den eed aan de constitutie, zoo als de Regentes, de ministers, de staatsraden, de geestelijkheid en andere hooge personen dien op den 31 Julij plegtig moesten afleggen.

De Regentes heeft aan haren broeder, den infant don Miguel, geschreven, dat zij alle hare pogingen aanwendt, om de wijze besluiten van don Pedro ten uitvoer te doen brengen, welke door het geheele Rijk toegejuicht en goedgekeurd zijn, en alleen aan sommige lieden mishagd hebben, welke rekenden op het voortduren van verouderde misbruiken, waaronder het ongelukkig Portugal leed en die den overleden Koning zoo veel hartzeer veroorzaakten, zonder dat hij ooit tot het besluit kon komen, om dezelve af te schaffen en te vernietigen. De Prinses uit de meening, dat men wellicht in een anderen zin aan haren broeder geschreven heeft, doch smeekt hem alleen te gelooven, wat zij hem deswege schrijft, en mede te werken tot het voortplanten en ondersteunen der instellingen, die door den troon geschonken zijn en die het geluk der natie uitmaken, als eenig middel om Portugal uit den afgrond te redden, waarin het gestort is. Deze brief is den 12 Julij gedagteekend.

FRANKRIJK.

PARIS den 6 Augustus.

Ons ministerieel blad bevat een vrij uitgebreid stuk, waarmede het tracht aan te toonen, dat het herstel van de orde van St. Jan van Jeruzalem, voorheen in Malta gevestigd, in den tegenwoordigen tijd de belangen der Grieken grootelijks zoude bevorderen.

— De onkosten van het regtsgeving van Ouvrard, welke nu ten laste van het Rijk komen, worden op 800,000 fr. begroot.

Van den 8sten. De Koning heeft aan de dochter van wijlen den procureurgeneraal Bellart eene jaarwedde van drie-duizend francs geschenkt.

— Raymond, voorheen kassier bij de heeren Rothschild, welke dezelve voor 1,600,000 fr. bestolen heeft, is deswege veroordeeld tot eene gevangenis van acht jaren, te pronkstelling en brandmerk.

Heden heeft zich een jong mensch van 26 jaren, door een pistoolschot, het leven benomen, zoo als het gerucht loopt uit wanhoop, zoo over het verlies van 60,000 fr. met het spel, als over een gelijk beloop van door hem geaccepteerde wisselbrieven, waarvan zijn vader kennis gekregen had.

— De beroemde treurspelster, mademoiselle Duchesnois, die naar Straasburg gegaan was, om daar eenige tooneelvertooningen te geven, heeft dezelve moeten staken, dewijl aldaar nog het jubilé gehouden werd en een der missionarissen tegen haar en tegen het tooneel gepredikt had en derhalve niemand meer naar den schouwburg durfde gaan.

— Men wil, dat het kabinet der Tuilleries te Madrid pogingen doet, om den afstand te verkrijgen van Koning Ferdinand van zijn regt op het oude Spaansche gedeelte van St. Domingo, tegen een gedeelte der sommen, die Spanje aan Frank-

schuldig is; Frankrijk zou wellicht dan met den president van Haiti een
overige schikking willen treffen, omtrent dat regt.
Men meldt uit Madrid, dat de Algerijnen, behalve de vijf schepen, die
in zee hadden, nog acht anderen uitgerust hebben, om op Spaansche
kusten jacht te maken.
Van Rome heeft men een besluit der congregatie van bisschoppen en regu-
len, op last van den Paus genomen, waarbij bevolen wordt, dat in de bis-
dommen, waar het Jubilé nog geene plaats mogt gehad hebben in dit jaar, het-
zelfde verlengd kan worden voor het geheele jaar 1827, evenwel met bepaling,
dat de bij de bal vastgestelden tijd van zes maanden behoude en de andere
bepalingen nakome.

N E D E R L A N D E N.
BRUSSEL den 8 Augustus.
Nederlandsche kabinet-courier Junot is dezen nacht alhier gepasseerd,
Rome komende met dépêches voor ons gouvernement.
Men verzekert, dat nog vóór de zitting der Staten-Generaal eene nieuwe am-
bassadeur van Rome bij het hof der Nederlanden zal aankomen.

Des avonds van den 4 dezer zijn twee meisjes, een van 22 en een van 14
jaar, te Verrebroek, in Oost-Vlaanderen, door den bliksem doodgeslagen.
Den 9den. De graaf de Surville (Joseph Buonaparte) is dezer dagen al-
hier gearriveerd en leeft hier zeer ingetogen.

's GRAVENHAGE den 10 Augustus.
Nederlandsche kapitein ter zee, de heer de Quartel, welke het gemeene-
schap van Mexico heeft bezocht, is, van Nieuw-York komende, te Havre aan-
gekomen, en bevond zich den 6 dezer te Parijs.

Men verneemt, dat de heer G. F. Kluppel, kapitein bij het 5de bataljon
artillerie, ridder der militaire Willemsorde, het ongeluk heeft gehad, op den 1
dezer, op eene reis van Amsterdam naar Harderwijk, over boord te slaan en
den ouderdom van slechts 31 jaren te verongelucken.

Te Antwerpen zal, op eene der publieke pleinen, een standbeeld van den
voet Rubens worden opgericht, waartoe de fondsen uit eene nationale inschrij-
ving moeten gevonden worden.

Dezer dagen is aan het huis te Gent, nabij Nijmegen, de bliksem gesla-
gen in een zeer vischrijken vijver, waarop alle visch een oogenblik daarna dood
werd. Het water dreef en het water zwart gekleurd en veel warmer was, dan het
gewone hitte wordt. De paarden en andere beesten wilden hetzelfde in-
geschieden dagen niet drinken en toonden een afkeer daarvan.

ROTTERDAM den 11 Augustus.
Het alhier uit Groenland terug gekomen schip Maastroom, commandeur Capi-
taan, heeft aangebragt 2800 robben, opgeleverd hebbende 128 fusten robbenspek.
Het de walvischvangst was het in Groenland wederom slecht, door gebrek
aan Zuid-ijis.

Broek in Waterland den 9 Augustus.
Heden hadden wij het genoegen het bedijkt, doch, bij de overstroming van
Waterland op den 4 Februarij 1825, diep onder water gevloede Broekmeer,
geheel ontleedigd te zien. Het in onze nabuurschap gelegen, en, bij die alge-
meene ramp mede overstromd Buikslootermeer was, met het einde van Julij,
reeds droog; zoo dat thans, van al de overstromde landen in Noord-Holland,
nog alleen het bedijkt Belmermeer, dat, uit hoofde van deszelfs kleine opper-
vlakte en goeden watermolen, van geene stoommachines, zoo als de beide ande-
re meeren, volgens de weldadige beschikking van Zijne Majesteit, onzen geëer-
biedigen Koning, is voorzien geworden, met eenige weinige duimen waters
is overdekt.

Rijssen (prov. Overijssel) den 4 Augustus.
In den vroegen morgen van heden had alhier het navolgende droevig geval
plaats: De groote toren, gebouwd aan de kerk der Hervormde gemeente, had
voor eenigen tijd blijken van eenen bouwvalligen aard gegeven. Het gemeente-
bestuur bedacht om dit te verhelpen, ging, op hogere approbatie, over tot eene
aanbesteding. Intusschen stortte een gedeelte van het muurwerk in. Deskundigen
waren toen van gevoelen, dat het geheele gebouw voor geene verbetering vatbaar
was en geheel diende te worden afgebroken. Uit vrees voor de gevolgen vond
men zich verplicht de openbare Godsdienst-oefeningen in de kerk te staken,
waarvan deze talrijke gemeente reeds sedert vijf weken verstoken is geweest.
De afbraak aanbesteed zijnde, gingen de aannemers laatsleden Woensdag tot dit
werk over, en na dat zij de zware klokken daaruit hadden gebragt en een ge-
ring gedeelte van het kapwerk hadden los gemaakt, viel dit geheele gebouw, tot
op een klein gedeelte van de ondermuren, in. Gelukkig was het, dat dit even-
voor den tijd, dat de aannemers aan hun werk begonnen, geschiedde, waardoor
het geene ongelukken aan menschen bij hebben plaats gehad. Doch is door de-
zen val het voorste gedeelte der kerk zoo beschadigd, dat men hetzelfde
met balken heeft moeten onderschragen, terwijl de schade aan toren en kerk
zoo groot is, dat die niet uit eigen fondsen van de gemeente, kunnen her-
steld worden.

ARNHEM den 9 Augustus.
Het treurig voorval, in den namiddag van den 6 dezer, blijft nog het onder-
werp van aller gesprekken, en wordt telkens ook in al zijne verschrikkelijkheid
herinnerd door het achtervolgens opvisschen van eenige der drenkelingen. —
Hoe aan kleine omstandigheden zich de geweldigste gevolgen knoopt, daarvan
levert dit voorval inderdaad op nieuw een ontzettend voorbeeld op. Drie scho-
len, niet uit kleine stukken gescht, gelijk wij eerst vernomen hadden, maar
door den ruiman van het landgoed Hultsteijn, bij het zien der stoomboot,
met een geweer gedaan, schepden het denkbeeld, om mevrouw Brantsen aan
boord der stoomboot te gaan noodigen. Zij slaat de uitnoodiging eerst beleefde-
lijk af, alleen aan herhaalden aandrang geeft zij toe, en hier hecht zich nu de
draad vast der ijsselijke geschiedenis, welke de oorzaak is van den rouw van
zoo vele waardige families.

In de sloep, welke omgeslagen is, bevonden zich twee schippers van de
stoomboot, die zich beide door zwemmen hebben gered.
De heer Roentgens, een der directeurs van de Nederlandsche stoomboot-
maatschappij, is dadelijk, toen hij het ongeval zag, van de stoomboot in het
water gesprongen, om te redden; doch hij heeft zijne edele poging met geen
gelukkigen uitslag bekrond mogen zien.

LEEUWARDEN den 10 Augustus.
De naar aanleiding van Zijner Majesteits besluit, van den 31 Mei 1823, alhier
op den 7 dezer verhardraafde gouden zweep is behaald door het paard van den
heer L. Zuidema, te Kollum.

Met geoeogen kunnen wij berichten, dat op de algemeene vergadering der
Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen, op den 8 dezer gehouden, aan drie on-
zer stadgenooten de gewone gouden medaille is toegewezen, als: aan mr. C. P. E.
Robid van der Au, procureur bij de Regtbank alhier, wegens zijn ingezonden
antwoord op no. 1: „Een stukje, waarin, op eene eenvoudige en duidelijke,
doch vooral levendige en indruk makende wijze, wordt aangetoond, hoe ramp-
zalig en schandelijk de gevolgen zijn van huisselijke acheloosheid, wanorde
en verkwisting, en hoe men, in onderscheidene standen en betrekkingen, zij-
ne huisselijke zaken moet inrigten, om zich en de zijnen niet alleen voor kom-
mer, gebrek en schande te hoeden, maar ook het aangenaamste genot des huis-
selijken levens te verschaffen.”

Aan den heer W. H. Suringar, wegens zijne ingezonden prijsverhandeling op
no. 5: „Een Godsdienstig, zedekundig, en, zoo veel mogelijk onderhoudend
leesboek, voor hen, welke in gevangen-, tucht- en werkhuizen zich bevinden,
ten einde daarvan, inzonderheid op Zon- en feestdagen, gebruik te kun-
nen maken.”
En eindelijk, aan mr. A. Bake, rector der Latijnsche scholen hier ter stede,
wegens de beantwoording van no. 9: „Eene redekunde of Logica voor jonge-
lingen, die de scholen verlaten hebben.”

WORKUM den 7 Augustus.
Ds. L. L. van Loenen voor de beroeping alhier bedankt hebbende, werd op
heden het zezal uit het te voren geformeerde twaalfstal, met ééne predikant
aangevuld, en alzoo daarop geplaatst: dd. R. S. Sevensma, te Lekkum; R. Ro-
denburg Mentz, te Burgwerd; Ph. J. Swart. Olinjus, te Wommels; J. T. Dykstra,
te Oudwoude; H. Ilaga, te Wollega en A. van Dyk, te Boornbergum. — Op
het drietal werden geplaatst: R. S. Sevensma, R. Rodenburg Mentz en J. T. Dyk-
stra; waaruit terstond beroepen is de wel eerwaarde heer R. Rodenburg Mentz,
predikant te Burgwerd, Hichtum en Hartwerd.

Assen den 9 Augustus.
Bij besluit van den 23 Julij jl., nr. 120, heeft het Z. M. behaagd, tot Bu.ge-
meester en Secretaris van de gemeente Beilen te benoemen, den heer mr. H. C.
Oortow, in plaats van den heer Mr. A. Smak Nijssingh, op zijn verzoek ervol-
ontslagen.

Aankomst en vertrek van Schepen.
Den 3 Augustus is te de Rochelle gearriveerd kapit. G. L. Deandor, met het
kofschip de Jufvrouw Mees, komende van Noorwegen. Den 10den te Antwerpen
kapit. Harm. Koops, voerende het kofschip Reina; en, kapit. D. J. Greener,
voerende het kofschip de Vrouw Helena. Dienzelden dag te Dordrecht kapit. R.
H. Bok, voerende het kofschip Engeline, de drie laatsten met zout van Maren-
nes. Den 11den mede te Dordrecht kapit. H. W. de Groot, voerende het kofschip
de Goede Hoop, van St. Martin, met zout; en, kapit. H. P. de Jonge, met het
kofschip de Snelheid, komende van Marennes. Dienzelden dag van Antwerpen
verzeild naar Dordrecht, om aldaar met aarde geladen te worden en gedestineerd
naar Brest, kapit. S. T. Taai, met het kofschip Hemmina, en kapit. B. J. de
Boer, met het kofschip Concordia. Den 12den is van Amsterdam vertrokken
kapit. Berend Hooghout, met het kofschip Mercur, gedestineerd naar Riga.

S P A A R B A N K.
Het BESTUUR VAN HET DEPARTEMENT GRONINGEN der Maatschappij: Tot
Nut van 't Algemeen brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op den
31 December 1825 de staat van de Spaarbank was, als volgt:
Het totaal debet, volgens de balance, bedroeg f 52771 - 95 5.
Hieronder is begrepen:
1.) Een renteloos voorschot door het Departement
aan de Spaarbank gedaan f 500 - 00
2.) Hetgene de Spaarbank sedert hare oprigting aan
Interessen meer heeft ontvangen dan schuldigg
geworden f 518 - 60 5 1018 - 60 5.
Is alzoo verschuldigd aan de Deelnemers, ten getale van 191, de
som van 51753 - 35.
Hieronder zijn de Interessen bevat, op den 31 December 1825 ten
voordeele der Deelnemers bijgeboekt 1459 - 37.
Het Kapitaal op den 31 December 1825 aan de Deelnemers Ver-
schuldigd, bedraagt dus 50293 - 98.
Het Bestuur neemt deze gelegenheid waar om deze inrigting aan te bevelen aan die-
genen, welke daarin deel nemen voor sommen van minder belang, de vrucht van vlijt
en spaarzaamheid, die zij elders niet met zekerheid en hoop op voordeel zouden kunnen
plaatsen; aan diegenen die dus in de Spaarbank eene aanmoediging tot zuinigheid, eene
veilige bewaarplaats voor den stuyver in den nood vinden.
Grotere Kapitalen van personen waarvoor de Spaarbank — eene inrigting van wel-
dadigheid — niet bestemd is, zijn slechts dan alleen voordelig voor de Spaarbank, en
worden ook alleen dan aangenomen, wanneer dezelve niet zoo spoedig weer terug wor-
den genomen, dat door de kosten van In- en Verkoop der Effecten het voordeel op de
Interessen voor de Spaarbank verloren gaat.

Groningen
den 19 Julij 1826.
Namens het Bestuur voornoemd:
H. D E R A N I T Z,
Secret. v. Best.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.
. Heden verlost door Gods goedheid van eenen welgeschapen Zoon
SOPHIA LOUIZA VOGEL, geliefde Echtgenoot van
Groningen P. J. D E W O L F F,
den 9 Augustus 1826. Mr. Kleermaker der 8ste Afdeling Infanterie.
. Mijne geliefde Echtgenoot M. E. CANNegieter beviel heden morgen
van eenen welgeschapen, doch dooden, Zoon.
Groningen C. H. B L A A U W,
den 10 Augustus 1826. Apotheker.
. Waalborg, onder Roderswolde, den 7 Augustus 1826. Heden stierf alhier
aan eene Beroerte, in den ouderdom van 63 jaren, AAFKE TALMA, Huis-
vrouw van S. GRATAMA, Professor te Groningen, nalatende eenen wel diep be-
droefden, maar ook de Voorzienigheid eerbiedigenden Weduenaar, met wien
zij 43 jaren door de naauwste banden vereenigd was en vijf billijk treurende
Kinderen; vijf anderen, die waren voorafgegaan, zullen zich nu verblijden in
de tegenwoordigheid van de brave, zorgvuldige Moeder.
. Na eene hevige ziekte van 9 dagen, overleed heden namiddag te 3 uren,
mijn teederbeminde Echtgenoot WILLEM SLUITER, JUNIOR, in den jeugdigen
leeftijd van 26 jaren en 8 maanden, na eene genoeglijke echtverbintenis van
één jaar en 3 maanden, mij nalatende een Kindje, te jong om haar groot ver-
lies te betreuren. Met droefheid geef ik van dit voor mij zoo smartelijk
sterfgeval kennis aan vrienden en bekenden.
Groningen T. H. K O L T H O F F,
den 10 Augustus 1826. Wedw. W. SLUITER, JUNIOR.
NB. De Affaire blijft continuëren.

. Heden morgen, te elf uren, trof mij een der gevoeligste slagen mijne
levens, doordien het den Heer van leven en dood behaagde, in den ouderdom
van ruim 30 jaren, na eene ziekte van veertien dagen, uit mijne liefde-
weg te rukken en, zoo ik hoop, in betere gewesten over te brengen, mijne
hartelijk geliefde Echtgenoot ELKE KLUGKIST. Dat dit verlies mij gevoelig
treft, kan een ieder ligt beseffen, daar ik slechts vijftien weken met haar door
den huwelijks band mogt vereenigd zijn.
Dienende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.
't Zand H. B O U K U M A,
den 10 Augustus 1826.

. Heden avond, omstreeks 11 uren, overleed tot mijne bitterste droef-
heid mijn dierbare Echtgenoot HAINE TJAARTS RIJKELS, in den ouderdom
van 46 jaren, na eene kortstondige ziekte van 4 dagen.
Warfum A. K. K N O L,
den 10 Augustus 1826. Wedw. H. Tj. RIJKELS.
. Heden morgen te 9 uren werden wij in diepen rouw gedompeld, daar
het den Almachtigen behaagde, onzen teedergeleefden oudsten Zoon HOMMO
DETHMERS, na eene kortstondige, maar hevige ziekte van 14 dagen, door den
dood ons te ontnemen. Kort was zijn loopbaan hier op aarde, hij bereikte
slechts den ouderdom van 29 jaren en eenige maanden! Wij treuren met on-
zen nu eenigen Zoon over zijn vroegtijdig gemis, en ieder die den overleden jon-
geling in zijn liefderijk en zachtvaardig karakter gekend heeft, en bedenkt hoe-
veel steun en blijdschap wij, bij het klimmen onzer jaren, nog van hem had-
den kunnen genieten, zal onze tranen billijken; doch wij eerbiedigen, in onze
diepe droefheid de wijsheid en de liefde van dien God, die ook in de smartelijk-
ste omstandigheden als Vader met ons handelt, en zoeken onzen troost in dat
Evangelië, hetwelk ons wijst op een beter Vaderland, waar geene scheiding of
gemis meer, maar vereeniging met onze dierbare panden voor altijd zal
plaats hebben.

Extra DETHMER HOMMES DETHMERS.
den 11 Augustus 1826. JANTJE HILLEN IUS POPS.
. Heden overleed ons geliefd Zoontje EVERHARDUS, ruim een jaar oud.
Groningen T. H. B O L T, Wz.
den 12 Augustus 1826. H. E. B O L T,
geboren NIEWOLD.

. Groningen den 12 Augustus 1826. Heden middag overleed, in den ou-
derdom van elf jaren en ruim vier maanden, CATHARINE JEANNETTE
WEENING, Dochter van H. W E E N I N G en
H. J. N I E B O R G H.

. Heden nacht ontsliep mijne teedergeleefde Echtgenoot NANNA SUIME-
RING, in den ouderdom van ruim 59 jaren, waarmede ik in eene gezegende
echtvereeniging van 35 jaren heb mogen leven. God, hoop ik, zal mij en mij-
ne 2 Kinderen en aangehuwde Zoon in dit groot verlies ondersteunen. De
eenige troost, die ons overig blijft, is, dat haar einde zalig mag zijn.
Groningen A. R O E G H O L T,
den 13 Augustus 1826. Spaan koopet.

. Heden morgen, te 3 uren, overleed te Felde, onze waarde Moeder
MARTJE FRANSEN, Wedw. W. W. KNOEST, in den hoogen ouderdom van
78 jaren; verval van krachten maakte een einde aan haar leven. Wij betreuren
dit verlies, echter in die mate, evenredig aan het voorregt dat ons te beurt
viel de overledene zulk eene gezegenden ouderdom te zien bereiken.
Groningen F. B O E K H O U D T,
den 14 Augustus 1826. JOHANNA BOEKHOUDT, geb. KNOEST.
Mede uit naam van de overige Kinderen.

BEKENDMAKING.

Ten gevolge Resolutie van Hun Edele Groot Achtbaren de Heeren GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE DRENTHE, zal, ter VIERING VAN ZIJNER MAJESTEITS GEBORTEDAG, den 24 Augustus aanstaande, onder meer gepaste Vreugdebedrijven, des namiddags te twee uren, in de Hoofdplaats Assen, worden Verhardraafd: EEN PAAR FRAAIJE MET ZILVER GEMONTEERDE HOOFDSTELLEN, benevens EEN PAAR ZILVEREN SPOREN, en daartoe worden toegelaten alle Paarden van zessen klaar, mits ten genoegen van Keurmeesters; terwijl de Keuring zal geschieden des morgens te acht uren, bij den Logementhouder H. SOMER, in den Gouden Roemer, te Assen.

Assen
den 9 Augustus 1826.

Mij bekend,
De Griffier der Staten van Drenthe:
J. COLLARD.

OVERLEDEN SOLDATEN.

In het KANTOOR van den Agent G. D'HENRIJ, achter St. Bavo's Kerk, no. 26, te Gend (Oost-Vlaanderen), kan men COMMUNICATIE nemen der REGISTERS, inhoudende de NAMEN van meer dan 34,000 SOLDATEN, die, gedurende de laatste Oorlogen, in Franschen Dienst overleden zijn, en van welke men de authentieke DOODBRIEVEN kan bezorgen. Men belast er zich, met ONDERRIGTINGEN te bezorgen, nopens het lot van zoodanige NEDERLANDERS, die voor het jaar 1815 in Franschen Militairen Dienst geweest zijn, de, tot heden in hun Vaderland niet zijn terug gekomen.

Brieven moeten vrachtfrij zijn.

BEKENDMAKING

wegens eene bestaande LIJST van over de 16,000 NAMEN, zoo van Overledene, als Krijgsgevangene gemaakte FRANSCHEN en NEDERLANDSCHE MILITAIREN, gebleven in de laatste Oorlogen van Rusland, Polen en Duitschland, in de jaren 1812, 1813 en 1814, benevens nog eene TWEDE LIJST, van de nog in leven zijnde MILITAIREN, in gemelde Landen, en in gevolge de uitgave van een Boekdeel in 8vo, door den Heer E. G. MEHLISS, Koninklijke Notaris te Henslandorff; welke Lijsten kunnen bekomen worden, op verzoek, ten Kantore (aan het Depot van NOEL DEPEAUX, Geassocieerden en Gevolmagtigden van den Eigenaar, wonende te Parijs, Gallerie Vivienne, no. 56, bij het Palais-Royal, mits bevorens vrachtfrij per Post toe te zenden eene somma van twee guldens voor de Lijst en vijftig centen Hollandsch voor de Postvracht, tot de Domicilie van den Verzoeker, tegen eene Assignatie van het Postkantoor, betaalbaar op het Postkantoor te Doornick, en welke Assignatie alsdan aan mij, mede vrachtfrij te Parijs, moet overgemaakt worden, ten einde de evengemelde somme te kunnen ontvangen.

Ten overstaan van Mr. WILLEM JAN QUINTUS, Advocaat en Notaris, residerende te Groningen, zullen, op Donderdag den 31 Augustus 1826, des avonds te zeven uren, ten huize van den Kastelein JAN EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt aldaar, publiek worden te Koop gepresenteerd:

I. Eene ruime en weldoortimmerde BEHUIZING met BLEEKVELD, staande aan het loopende Diep, Zuidzijde, bij de Spilsuizen, te Groningen, geteekend letter K, no. 74 V, Rood A 206, doende jaarlijks aan deze Stad tot grondpacht f 5 — 75, wordende door den Sluismeester CRANS en Vrouw in eigendom bewoond.

II. Eene groote BEHUIZING, met ruime STALLING en twee BLEEKVELDEN, staande Oostzijde aan de straat buiten het Kleine-poortje, te Groningen, geteekend letter P, no. 190 V, Rood letter X, no. 41 en 42, doende jaarlijks aan de Stad tot grondpacht f 3 — 00, door de Wedw. P. P. BRIL in eigendom bezeten.

III. De VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van plus minus twee Bunders, een-en-veertig Roeden Groenland, in twee Stukken, gelegen buiten het Kleine-poortje, aan den Trekweg, bij Groningen, tegenover den Pelmolen van den Heer MEES, doende jaarlijks, op Midwinter, tot eene vaste huur, aan den Heer Professor J. E. STRATINGH, f 55 — 00.

Om de Behuizingen op den 1 November 1826 en het Land op Gregoric 1827 te aanvaarden. Kunnende over het perceel no. 1 f 1400 — 00, na 5 pro cento interest 's jaars, blijven staan.

Op MAANDAG den 21 Augustus 1826, ten huize van den Herbergier WARNER L. DE VRIES, in den Andel, des namiddags te 3 uren, zal, ten overstaan van Mrs. H. H. BRONGERS en H. VAN BOLHUIS, Notarissen in het Kanton Winsum, publiek aan de meestbiedende, op Strijkgelds-Conditiën, worden Verkocht: De KAPITALE BOERENPLAATS ARION, met diens ERVE en de daarbij behoorende GEBOUWEN en verdere ANNEXEN, benevens de VASTE BEKLEMMING van plus minus 108 Bunders best Groen- en Bouwland (zijnde Polder- en Uiterdijksland), te zamen tot vaste hure doende des jaars op Midwinter f 499 — 25.

Alles staande en gelegen in den Andel, in het Kanton Winsum.

Nadere informatie zijn te bekomen op de Plaats voornoemd en ten Kantore van den Notaris

Mr. H. H. BRONGERS.

Mr. WIARDUS HORA SICCAMA, openbaar Notaris, residerende op het Hoogezand, zal, ten verzoeken van den oud-Schuldes W. VAN AALST, op Donderdag den 31 Augustus 1826, des namiddags te 3 uren, in de nagemelde Behuizing, den Foxhol, openlijk te Koop aanbieden:

I. Eene nieuwe doortimmerde BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter B, no. 32 en V, no. 50, zijnde eene neringrijke Herberg, voorzien van eene ruime Kelder, Put en Regenwatersbak en verdere Gerijfelijkheden, alsmede STALLING voor eenige Paarden en Koeijen, met den daarbij behoorenden grooten TUIN en daar achter gelegen 5 stukken GROENLAND, te zamen groot ongeveer 1 Bunder, 80 Roeden en 75 Ellen, alles staande en gelegen op het aangenaamste van Foxhol, onder Kropswolde, nabij het Foxholster en Zuidlaarder meer.

II. Ongeveer 1 Bunder, 80 Roeden en 75 Ellen GROENLAND, mede aldaar, ten Zuiden van perceel I gelegen.

III. Ongeveer 56 Roeden en 11 Ellen GROENLAND, het Stads Kampje genaamd, mede te Foxhol gelegen; en,

IV. Ongeveer 3 Bunders, 16 Roeden en 36 Ellen GROENLAND, het Postland genaamd, in vier stukken gelegen, bij Foxham, onder Kolham.

Alle welke vaste Goederen thans door den Kastelein H. G. KREMER en Vrouw worden bewoond en gebruikt, en dagelijks in oogenschijn kunnen worden genomen.

Wds. HORA SICCAMA.
Notaris.

De Notaris POSTHUMA, te Dokkum, zal, op Dinsdag den 5 Septem-ber 1826, des avonds te 6 uren, ten huize van JAN T. KUITERT, Kastelein in de Drie Leeuwen aldaar, publiek, bij Strijk- en Verhoogelden, Verkoopen: een florissante en zeer beklante ROGGE MOLEN, DE DRIE DIJKSTER MOLEN genaamd, staande op de Stads wal, bij de Drie Piipen, te Dokkum, met HUIZINGE en ERVE cum annexen, zoodanig door wijlen IJPE JOUKES VAN DIJK als Eigenaar is gebruikt geweest. Dadelijk na de finale Toewijzing, of den 12 November 1826, ter keuze van de Koopers, te aanvaarden.

VERVOLG der Verkoop van Manufacturen,

ten huize van D. VAN DEN BERG, te Helpman, MORGEN en OVERMORGEN, den 16 en 17 dezer, waaronder eene frissche partij supra fine LAKENS, in diverse kleuren; beste GRAAFSCHAPPER HEMDELINNENS, MARSEILJES, BLAAUWBONT, fijne KRULDUFFELS, WOLLEN DEKENS, enz.

Aanstaande VRIJDAG, den 18 dezer, des namiddags te 5 uren, VERKOOP voor het NIEUWE BOELHUIS, van onderscheidene HUISMEUBELN, BEDDEGOED en KLEEDEREN; alsmede WINKELGEREEDSCHAPPEN, TOONBANK, SCHALEN en BALANSEN, DOOZEN, TABAKSINSTRUMENT en veel meer andere GOEDEREN; te bezien van 2 tot 4 uren. Iemand verkiezende er nog GOEDEREN bij te laten Verkoopen, vervoege zich bij R. J. ROOS, in de Oosterstraat.

Op MAANDAG den 21 Augustus 1826, des voor- en namiddags, door de Firma BOS en COMP., voor de Behuizing van wijlen de Wedw. H. JANS, in de Achter-de-muur, tusschen de Boteringe- en Kijk-in't Jat-straat, worden Verkocht: diverse HUISMEUBELN, bestaande in een EIKEN KISTKABINET, KLOK, TAFELS, STOELN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, OUD PORSELEIN, AARDEWERK, KOPER, TIN, IJZER- en BLIKWERK, best BEDDEGOED, enz.; te bezien op Vrijdag den 18 dezer, des namiddags van 2 tot 5 uren.

Ten overstaan van een bevoegd BEAMBTE, zal de Heer HORA SICCAMA VAN DE HARKSTEDEN, Woensdag den 23 Augustus 1826, des namiddags te twee uren, doen Verkoopen: vijftig Oppers HOOI, te Aarup; en dienzelvendag, des avonds te zes uren: ongeveer duizend Hokken HAVER, staande ter de Rijskampen, te Groningen.

Bij Toeval, UIT DE HAND TE KOOP: eene BURGER BEHUIZING met een TUIN er bij, staande op het aangenaamste van het Hoogezand, aan de Kerk. Nader onderrigt bij ROELF D. HOEN, aldaar.

ELTJO T. ROZEMA, Bakker aan de Zuidzijde van het Damstiediep, reeds sedert den 1 Mei 1825 de TREKSCHEPPERS van en naar DEELZIJL ten zijnen huize ontvangende, om hunne BRIEVEN, PAKGOEDEREN, ENZ. van daar mede te nemen, alsmede de BRIEVEN, PAKGOEDEREN ENZ. naar EMDEN, LEER en NORDEN ter verzending aannemende, berigt hierbij dat hij daarmede blijft continuëren; recommerende zich te dien einde ieders gunst, belovende als voren eene prompte en civiele behandeling; terwijl hij tevens de TAPPERIJ blijft aanhouden.

De ondergeteekende de NEGOTIE IN HOUT overgedragen bende aan zijnen Zoon HARMANNUS VAN ASSEN, Hz., wonende op Breedstraat, te Dokkum, zoo beveelt hij dezelve aan zijne geëerde begunstigers; zullende hij, door eene civiele en prompte behandeling, het in hem stelde vertrouwen, zich op den duur pogen waardig te maken.

Dokkum
HOTZE VAN ASSEN.
den 10 Augustus 1826.

H. T. AMMENS,

vooraan in de Oude Ebbingestraat, heeft op heden wederom kostelijke NIEUWE HARINGS aangekregen, welke bij hem te bekomen zijn bij het stuk bij het vaasje, om te verzenden; ook is bij bovengenoemde te bekomen: op CITROENNAT, de flesch voor 1 guld. 40 centen; best LIMOENSAP, flesch voor 1 guld.; verders puike NIEUWE ZOUTE VISCH en wat verder een Fruit- en Vischwinkel behoort; alles in het groot en klein, een civiele prijs.

Op den 9 dezer een HARINGBUIS te Vlaardingen aangekomen zijnde zoo zijn bij den ondergeteekende nu wederom beste NIEUWE VOLLE HARINGS, zoo wel bij vaatjes als per stuk, tot de minstmogelijke prijzen bekomen.

A. E. K. K. A. R. T, Sz.
NB. Een JONGELING, om de 16 jaren oud en genegen zijnde om bij de KOOPMAN DAGELIJSCHES BOODSCHAPPEN &c. te doen, kan voor aankomen en goed Loon bedingen. Adres bij den DRUKKER DEZER.

Bij J. POORTMAN,

in de Kijk-in't Jatstraat, zijn op heden te bekomen: NIEUWE HARINGS, GEROOKTE ZALM; alsmede beste CHINA'S-APPELS en CITROENEN, voor de minste prijzen.

Bij de Gekwalificeerde Collecteurs S. J. VAN COEVORDEN & ZOON, aan de Vischmarkt te Groningen, zijn te bekomen, volgens Prijs-Courant, LOTEN en GEDEELTEN van DEZELVE IN KOOP, voor de geheele ZESDE KLASSE, alsmede IN HUUR, voor de vierde Week, zijnde van de 37ste tot en met de 48ste Lijst: voor een Heel Lot f 52 — 00, Half f 26 — 00, Kwart f 13 — 00 en een Achtste f 6 — 50.

Het GENERAAL CONTRA-BOEK wordt ten hunne Kantore gehouden.
Groningen
De Gekwalificeerde Collecteurs:
den 14 Augustus 1826. S. J. VAN COEVORDEN & ZOON.

Bij F. DE BOER & ZOON, gekwalificeerde Collecteurs der KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ, Noordzijde aan de Vischmarkt, te Groningen, zijn, voor de thans trekkende ZESDE KLASSE der 134ste LOTERIJ, te bekomen: LOTEN IN KOOP, volgens Prijs-Courant; alsmede IN HUUR, voor de VIERDE TREKWEK: een geheel Lot f 52 — 00, Half f 26 — 00, Kwart f 13 — 00 en een Achtste f 6 — 50.

Een OUDE HEER of JUFVROUW, of een paar BEJAARDE LIEDEN, of ook elke andere stille Huishouding, eene fatsoenlijke BURGER DOCHTER, van omstreeks 40 jaren (welke alle bewijzen van goed gedrag kan produceren), als HUISHOUDSTER, het zij in de Stad of op het Land, beggerende, kunnen nader onderrigt bekomen bij den DRUKKER DEZER.

NB. Er wordt in het CONCERTHUIS, in de Poelestraat, een HUISWERK en TAFELBEDIENEN kundig zijnde en van goede Attestatie voorzien is. Men vervoege zich bij den BEWONER van hetzelfde, bij wien ook de BOVENWONING van het Concerthuis kan Gehuurd worden, om dadelijk of op November te aanvaarden.

Eene JONGE WEDUWE, van goede getuigenissen voorzien, zag zich tegen November aanstaande gaarn geplaatst als HUISHOUDSTER of als MEID, in eene stille Burger Huishouding. Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

134ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.			
ZESDE KLASSE: 27ste, 28ste, 29ste, 30ste, 31ste, 32ste, 33ste en 34ste Lijst.			
No. 24105, prijs van f	1000.	No. 11064, prijs van f	1000.
— 20214, — — —	1000.	— 15549, — — —	2000.
— 2198, — — —	1000.	— 25974, — — —	1000.
— 4072, — — —	1000.	— 22928, — — —	1000.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de Zettin van het Brood en Boekweiten-Meel heden bepaald, als volgt:

Het grof Rogge-brood, van 4 ponden, f 0 — 28 cs.; per pond, f 0 — 07 cs.
De grof Weiten-bol, — 5 oncen, — 0 — 09½ —; — — — — 0 — 18½ —
— Fransche-bol, . . . — 3 — — — 0 — 11 —; — — — — 0 — 36 —
— Regel-wegge, . . . — 3 — — — 0 — 10 —; — — — — 0 — 33½ —
— Holl. of Tarwe-bol, — 3 — — — 0 — 09½ —; — — — — 0 — 32 —
Het Boekweiten-meel, — — — — — 0 — 15 —

Groningen den 14 Augustus 1826.
Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op de Beurs te Amsterdam, den 12 Augustus			
Werkel. Sch. 2½ pc. 51½ à 51½	Weener Obl. 5 pc.	a	Spaans. Coup. f
Rest. ugt. Sch. —	Dito, — 4 —	a	Ween. Bank-act. —
Kansbiljetten, f	Certif. dito, 2½ —	a	Aand. Rots. 1000. f
Stell. Kansbilj. —	Obl. Metal. 2½ —	a	Dito, . . . 250fl. —
Schld. Synd. 4½ pc. 93½ à 94½	Dito, — 5 —	85½ à 85½	Nap. Fonds, 5 pc.
Dom.-Losr. 2½ pc. 85 à 85½	Dito, 1805, 5½ —	25½ à 26½	Id. in Napels, 5 —
Dito Loten, . . . f	„ 1807, 5½ —	25½ à 26½	Fr. Fonds. op
Hand. Maats. — 83½ à 84½	N. Leen. 1820, 5 —	9½ à 11	de Resc. 5 —
Oblig. Rusl. 5 pc. 97½ à 97½	Id. „ 1855 Id. 5 pc. 9½ à 11		P. Ob. Lond. 5 —
Russ. Inschr. 6 — 50 à 50½	Lot. v. dito, 5 —	9½ à 11	Id. 2e Leen. 5 —

Te GRONINGEN, bij de ERVEN van de Wedw. A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. Met autorisatie.